

Pla d'acolliment lingüístic i cultural (PALIC)

INDEX

1. Procediment per a la incorporació de l'alumnat al programa

2. Mesures organitzatives i curriculars

2.1. Organitzatives

- 2.1.1 Especificació de responsables.
- 2.1.2 Previsió de la durada, terminis, horaris.
- 2.1.3 Funcionament.
- 2.1.4 Recursos humans i materials.

2.2. Curriculars

- 2.2.1 Definició d'objectius.
- 2.2.2 Estratègies metodològiques.
- 2.2.3 Adaptacions curriculars.
- 2.2.4 Recursos didàctics.
- 2.2.5 Actuacions per donar a conèixer a aquest alumnat les característiques
- 2.2.6 bàsiques de la cultura, la llengua i la història de les Illes Balears.
- 2.2.7 Coordinació amb els temes rellevants que es treballa el grup al qual pertany.

3. Col·laboració amb els serveis externs

- 3.1 Relació de serveis externs amb els quals es col·labora.
- 3.2 Persones responsables.
- 3.3 Protocols de col·laboració.
- 3.4 Protocols d'intervenció d'aquests serveis.
- 3.5 Mesures de coordinació entre el centre i aquests serveis.

4. Mesures de seguiment i d'avaluació

- 4.1 De l'alumnat.
- 4.2 Del procés, en vistes a millorar-ne l'execució, si n'és el cas, i fer-ne una avaluació final.

1. PROCEDIMENT PER A LA INCORPORACIÓ DE L'ALUMNAT AL PROGRAMA

El pla d'acolliment lingüístic i cultural està dirigit principalment a l'alumnat nouvingut (IT) que desconeix una o ambdues llengües oficials d'aprenentatge. L'objectiu és facilitar la seva integració lingüística i cultural dins el centre educatiu.

Les passes principals són:

- **Recepció i entrevista inicial:** Reunió amb la família durant el procés de matrícula on assistirà el tutor/a i un membre d'equip de suport que formi part de l'equip docent, per tractar i /o recollir informació sobre els següent temes:
  - Lliurar la "Carpeta de Benvinguda" a les famílies (Annex I)
  - Preguntar sobre les llengües parlades a casa i l'experiència prèvia amb el català i el castellà.
  - Recollir informació sobre antecedents escolars i necessitats específiques.
  - Signar full de demanda d'intervenció per part de la PSC que posteriorment concretarà una reunió amb la família.

- **El dia que l'alumne s'incorpora al centre,** algun membre de l'equip directiu el rebrà i l'acompanyarà a l'aula per presentar-lo als seus companys. El/la tutor/a anteriorment ha avisat al grup de la seva arribada i per facilitar la benvinguda es farà una activitat de presentació, amb els següents objectius:
  - Informar a l'alumne dels horaris, matèries, organització, material...
  - Facilitar la cohesió amb el grup, es poden fer múltiples activitats i/o jocs de socialització, dinamització e integració.
  - Conèixer la situació geogràfica i els trets culturals de l'alumne nouvingut.
  - Tenir una bona acollida a l'aula.
  - Fer entendre als altres alumnes que l'hauran d'ajudar en l'aprenentatge del català i del castellà.

  - En grup mostrar-li les instal·lacions del centre i ajudar-lo a entendre les normes del centre.

- **Funcionament dia a dia al centre.** Assignar alumne/a tutor/a, aquest s'asseurà a l'aula junt amb el company nouvingut per ajudar-lo en les tasques i per a què es trobi més acompanyat i segur.

En un primer moment, l'alumne-tutor/a serà, a ser possible, algú que parli el seu idioma per a què faci d'intèrpret i faciliti el primer contacte quan la dificultat de comprensió ho requereixi, la qual cosa permetrà a l'alumne nouvingut tenir un punt de referència i, a més, li donarà

seguretat per tenir relació amb la resta de companys. No obstant, amb el pas del temps, l'alumne/a-tutor/a es canviarà per un altre company/a que tingui bona competència en llengua catalana i/o tingui el català com a llengua habitual, amb l'objectiu d'augmentar l'aprenentatge de la llengua a l'alumne nouvingut.

- **Valoració del nivell lingüístic:** Per determinar el grau de suport necessari en llengua catalana i castellana.
  - Informació recollida a l'entrevista inicial amb la família.
  - Observació a l'aula:
    - *Valorar la comprensió oral en situacions quotidianes.*
    - *Analitzar la capacitat de comunicació espontània en català i castellà.*
    - *Apreciar l'actitud davant de la nova llengua i la interacció amb els companys.*
      - Proves inicials de nivell lingüístic:
        - *Proves adaptades a diferents nivells per valorar la comprensió i expressió oral i escrita.*
- **Registre d'informació i seguiment:**
  - Enregistrar el nivell inicial com a punt de partida de l'alumnat.
  - Elaborar el Pla Educatiu Personalitzat com a alumnat d'Incorporació Tardana amb necessitats específiques de suport educatiu, on es detallaran les mesures universals, addicionals i intensives que es portaran a terme al llarg del curs escolar.
  - Establir una avaluació contínua per ajustar el suport necessari.

2. MESURES ORGANITZATIVES I CURRICULARS

2.1. Organitzatives

2.1.1 Especificació de responsables.

Actualment la figura del mestre/a d'atenció a la diversitat no existeix, la qual cosa fa que aquest paper hagi d'assumir-lo conjuntament i de manera coordinada un membre de l'EOSA assignat al cicle (PT i/o AL), el tutor/a i la resta de l'equip docent que intervé amb l'alumnat.

2.1.2 Previsió de la durada, terminis, horaris.

L'acollida i acompanyament s'inicia des del primer dia d'arribada de l'alumnat al centre.

El suport lingüístic que es planifica per a l'alumnat pot durar fins a 2 anys, amb possibilitat de perllongar-ho a 3, segons l'evolució de l'alumnat.

L'horari de sessions de reforç és flexible i s'establirà segons la disponibilitat de l'equip de suport i les necessitats i característiques individuals estipulades en el Pla Educatiu Personalitzat de l'alumnat.

2.1.3 Funcionament.

Les sessions de suport lingüístic es duran a terme per part dels docents que imparteixen suport a l'aula. Es farà sempre seguint la programació setmanal com a pauta i tenint en compte sempre el que s'ha establert en el Pla Educatiu Personalitzat de l'alumnat.

Es realitzaran coordinacions periòdiques, prèviament calendaritzades, entre tot el professorat implicat.

2.1.4 Recursos

Humans:

- Tot l'equip docent que intervé amb l'alumnat.

Materials i didàctics:

- Material didàctic de suport lingüístic.
- Recursos digitals: aplicacions i recursos interactius i audiovisuals específics per a l'aprenentatge de la llengua.
- Llibres adaptats, jocs lingüístics.
- Material fungible.

Físics o d'espai:

- S'establirà un espai concret i específic del centre destinat a realitzar les sessions de suport lingüístic a l'alumnat nouvingut.

2.2. Curriculars

2.2.1 Definició del objectius

- Vetllar per la inclusió escolar i social de l'alumnat al centre.
- Fomentar la cultura i entorn de les Illes Balears.
- Facilitar l'adquisició progressiva de la llengua vehicular d'aprenentatge.

2.2.2 Estratègies metodològiques

Les estratègies metodològiques que es fan servir responen a accions centrades en els alumnes on la metodologia és activa i participativa. Mitjançant propostes d'aprenentatge significatiu es reforça la comprensió i la comunicació oral que permetrà a l'alumnat una major autonomia i funcionalitat. Gràcies també al joc, al treball cooperatiu i al suport entre iguals s'afavoreix i estimula la conversa.

2.2.3 Mesures de suport a l'aprenentatge

Mesures i suports universals

1. Personalització dels aprenentatges
  - Múltiples maneres per a la implicació, la representació i per a l'acció i expressió (DUA).
  - Metodologies que possibiliten les formes flexibles de treball
    - Tallers
    - Aprenentatge cooperatiu
    - Aprenentatge entre iguals.
  - Suport digital
2. Organització flexible del centre
  - Senyalització dels espais mitjançant pictogrames
  - Agrupament flexible de l'alumnat
  - Docència compartida
  - Flexibilització horària del centre
  - Organització flexible de l'espai: passadissos, desdoblaments.
  - Organització inclusiva en temps de lleure
    - Mediadors/es de pati
  - Tècniques de gestió de l'aula
    - Càrrecs
    - Rutines
3. Plans, programes i projectes
  - Mediació escolar
  - Educació emocional
  - Sensibilització i informació sobre valors i continguts d'educació inclusiva.

4. Acció tutorial i orientació

- Tutories individuals
- Entrevista amb la família
- Acció tutorial en grup
- Cohesió de grup
- Tutoria entre iguals (TEI)

Mesures i suports addicionals.

1. Personalització dels aprenentatges

En el format:

- Diversificació en el tipus de preguntes: emplenar buits, Sí/NO, a)b)c), etc.
- Utilització d'una tipografia accessible i adequada a les necessitats de l'alumnat. Remarcar en negreta, ratllats, majúscules...
- Augment de l'interlineat
- Seqüenciació de tasques i exercicis segons el grau de dificultat
- Avaluació oral

En el contingut i en la metodologia:

- Priorització del contingut que s'ha d'avaluar davant del format de les produccions
- Resolució de dubtes de forma individualitzada abans de començar
- Aprenentatge multisensorial (amb suport visual, auditiu, tàtil...)
- Control de l'ús de l'agenda
- Modelatge per a l'execució de les activitats
- Ubicació adequada de l'alumne dins l'aula

En els materials i els recursos:

- Ajustament de materials i recursos didàctics i tecnològics per reduir o eliminar les barreres a la participació i l'aprenentatge
- Sistemes augmentatius i alternatius de comunicació (SAAC)

2. Suport específics

- Mestres de suport a l'aprenentatge: PT i AL

Mesures i suports intensius

1. Personalització dels aprenentatges

- Ajustos substancials dels elements organitzatius, metodològics:
  - Modificacions substancials de l'entorn
  - Temporalització
- Adaptacions curriculars significatives
  - Eliminació objectius
  - Redacció nous criteris d'avaluació
  - Simplificació

2.2.5 Actuacions per donar a conèixer la cultura, llengua i història de les Illes Balears

- Activitats culturals i sortides pedagògiques.
- Celebració de festes tradicionals.
- Tallers d'introducció a la cultura i costums de les Illes Balears.

3. COL·LABORACIÓ AMB ELS SERVEIS EXTERNS

3.1 Relació de serveis externs amb els quals es col·labora.

Per garantir una atenció integral a l'alumnat nouvingut i facilitar la seva inclusió lingüística, acadèmica i social, el CEIP Son Caliu estableix coordinació amb diferents serveis externs.

- EOEP (Equip d'Orientació Educativa i Psicopedagògica).
- Ajuntament de Calvià (REIP, Serveis socials).
- Associacions culturals locals i biblioteques municipals.
- Altres serveis que pugui oferir la Conselleria d'Educació (Servei de traducció, recursos...)

3.2 Persones responsables

- **Equip Directiu:** Responsable de supervisar l'aplicació del PALIC, gestionar els recursos disponibles i coordinar-se amb els serveis externs quan sigui necessari.
- **Mestres tutors/es:** Detecten les necessitats específiques de l'alumnat, faciliten la seva integració a l'aula i mantenen el contacte directe amb les famílies. També deriven els casos que requereixen suport addicional als serveis corresponents.
- **EOSA (Equip d'Orientació i Suport de l'Aprenentatge):** Proporciona assessorament i intervenció pedagògica especialitzada per afavorir el procés d'aprenentatge i adaptació lingüística.
- **Serveis externs (Ajuntament de Calvià, serveis socials, associacions culturals, biblioteques municipals, Conselleria d'Educació):** Col·laboren en la integració de l'alumnat nouvingut mitjançant programes de suport educatiu, social i cultural.

3.3 Protocols de col·laboració, intervenció i coordinació entre el centre i aquests serveis.

SERVEI	P. COL·LABORACIÓ	P. INTERVENCIÓ	P. COORDINACIÓ
Equip d'Orientació Educativa i Psicopedagògica (EOEP)	Derivació i detecció de necessitats: Quan es detecta un alumne amb necessitats específiques (lingüístiques, emocionals o d'adaptació), es fa una sol·licitud d'intervenció a l'EOEP.	Observació a l'aula i aplicació d'instruments d'avaluació. Reunions amb les famílies per oferir orientació i pautes d'actuació. Coordinació amb altres serveis si és necessari (Serveis Socials, logopèdia, etc.).	Es fan reunions periòdiques amb l'equip docent per establir línies d'actuació i seguiment.
Ajuntament de Calvià (REIP, Serveis socials).	Derivació al Programa de Reforç educatiu per a alumnes d'educació infantil i primària (REIP) Comunicació directa amb Serveis Socials quan es detecten situacions de necessitat.	La cap d'estudis comunica al REIP els casos en què sigui necessari un suport específic. Els Serveis Socials intervenen en situacions de risc, derivant a recursos d'atenció social i educativa.	Reunions periòdiques de coordinació entre el professorat que imparteix el programa amb el/la tutor/a corresponent. Coordinació amb Serveis Socials en casos de vulnerabilitat per part de la PSC i Cap d'Estudis.
Associacions culturals locals i biblioteques municipals.	Fomentar la participació de l'alumnat en activitats culturals i educatives. Ofereix espais de lectura i préstec de llibres en diferents llengües.	Programació d'activitats conjunts amb el centre (tallers d'interculturalitat, narració de contes, visita de biblioteques).	Contacte regular per organitzar activitats i adaptar-les a les necessitats de l'alumnat.
Altres serveis que pugui oferir la Conselleria d'Educació (Servei de traducció, recursos...)	Sol·licitud de serveis de traducció per garantir la comunicació amb famílies que no dominen les llengües vehiculars del centre. Accés als recursos didàctics específics per a l'acollida lingüística.	Suport en entrevistes amb famílies. Sol·licitar materials específics disponibles a través dels programes d'acollida lingüística de la Conselleria.	Peticions de traducció a través del canal establert per la Conselleria. La comissió lingüística facilitarà i/o informará dels diferents recursos disponibles (aplicacions, vídeos, jocs educatius).

4. Mesures de seguiment i d'avaluació

4.1 De l'alumnat

- Avaluació trimestral i continua.
- A l'hora d'avaluar, el/la tutor/a d'un alumne amb desconeixement de les dues llengües oficials, sempre d'acord amb la resta de l'equip docent, té dues possibilitats:
  - a) Dur a terme l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumne tenint en compte tots els criteris d'avaluació. En aquest cas, els resultats de les sessions de seguiment i de l'avaluació final d'aquesta àrea o matèria s'han de registrar al GestIB, d'acord amb el procediment que estableixen les instruccions vigents per a l'avaluació.
  - b) Dur a terme l'avaluació de l'aprenentatge sense tenir en compte alguns criteris d'avaluació de l'àrea o matèria. Cal tenir en compte que aquesta decisió només es pot aplicar durant dos cursos. En cas de no valorar alguns criteris d'avaluació de l'àrea o matèria, s'han de tenir en compte les indicacions següents:
    - L'equip directiu ha d'indicar al GestIB de quines àrees o matèries no es qualificarà l'alumne en concret seleccionant DDLO (desconeixement de les dues llengües oficials) (alumnat/matrícula/estat matèria).
    - Una vegada feta la selecció anterior, les àrees o matèries no es poden qualificar i figuraran al GestIB amb la indicació DDLO.
    - A partir del moment que un docent consideri que pot valorar tots els criteris d'avaluació de les competències específiques de la seva àrea o matèria, ho ha de comunicar a l'equip docent. Si l'equip docent està d'acord amb la proposta del tutor, a les sessions de seguiment o a la sessió d'avaluació final que tinguin lloc a partir de l'acord, s'ha de reflectir la qualificació d'aquesta àrea o matèria d'acord amb el procediment que estableixen les instruccions vigents per a l'avaluació de cada etapa.
- Elaboració del Pla Educatiu Personalitzat (PEP) que recollirà tot el progrés de l'alumnat, es compartirà a la família que el signarà i servirà com a eina d'avaluació. S'ha de revisar i actualitzar cada trimestre.

4.2 Del procés, en vistes a millorar-ne l'execució, si n'és el cas, i fer-ne una avaluació final

Per garantir una aplicació efectiva del Pla d'Acolliment Lingüístic i Cultural (PALIC) es durà a terme una revisió anual del procés per assegurar que:

- Està en consonància amb la normativa vigent i les directrius de la Conselleria d'Educació.
- Respon a les necessitats canviants del centre, tenint en compte l'evolució del perfil de l'alumnat nouvingut.
- Els recursos disponibles són adequats i suficients per al bon funcionament del pla.

A partir d'aquesta revisió, es plantejaran **propostes de millora** per ajustar el Pla.

La implicació del professorat en l'avaluació del PALIC és essencial per detectar dificultats i bones pràctiques. Per això:

- Es passarà un **qüestionari de valoració** al claustre, que inclourà aspectes com:
  - Eficàcia del suport lingüístic als alumnes nouvinguts.
  - Grau de coordinació entre tutors/es i l'EOSA.
  - Dificultats detectades en la integració de l'alumnat.
  - Propostes metodològiques i de recursos per millorar l'acollida.
- Els resultats del qüestionari es compartiran en una reunió pedagògica per debatre possibles ajustos al PALIC.

L'EOSA tindrà un paper clau en l'avaluació del procés mitjançant **reunions de coordinació** periòdiques per valorar el seguiment de l'alumnat i l'efectivitat de les mesures d'acollida.

Una vegada recollides totes les valoracions, es redactarà un **informe final d'avaluació del PALIC**, que inclourà:

- **Punts forts del pla:** Què ha funcionat bé i s'hauria de mantenir.
- **Aspectes a millorar:** Propostes concretes per resoldre dificultats detectades.
- **Ajustos i modificacions per al nou curs:** Adaptacions en l'organització, metodologies i recursos.

Aquest informe es presentarà al claustre i a l'equip directiu perquè pugui ser tingut en compte en la planificació del curs següent.